

ÚJ KELELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Szerda, 1935. okt. 16.
5696. EV. | XVIII. EVF.
TISRI 19. | 230. SZÁM.

Esztendőnk és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop
16. Telefon: 2-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 300, egészévre 600.
Hirdetési árak: Havonta 2, negyedévre 12, egészévre 24.
A lap az Erdélyi és Bánsági Népközlönynek díjazott. Az „ÚJ KELELET” az erdélyi és bánsági népközlönyök egyetlen politikai napilapja. Cikkünk utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Diplomáciai tárgyalások miatt meglassult az abesszin háboru tempója

Három abesszin tartomány fejében hajlandók beszüntetni a háborut az olaszok

Kelet-Afrikában lassu tempóban folynak a harcok, mig Párizsban és Londonban intenzív diplomáciai tárgyalások fojlnak. Laval közvetít Róma és London között

Az angol flotta nem viszonzozza az olasz hajók üdvözlését

ADDIS-ABEBA, október 15. De Bono tábornok bevonult Aksum városába, melynek határán a kopt püspök fogadta az olasz csapatokat és átnyújtotta az olasz tábornoknak a szentváros kulcsait. A londoni Daily Herald nagy politikai jelentőséget tulajdonít a papság behódolásának, mert rendkívül nagy befolyást gyakorol a nép széles rétegeire.

De Bono tábornok az olasz csapatok főparancsnoka, Aduában az olasz konzulátus volt épületében rendezte be főhadiszállását és ma megérkezett az első gépkocsikülönítmény is Eritreából Aduába. A jelentések arról is tudnak, hogy sok menekült tért vissza az olaszok által elfoglalt városba.

Addisabebai jelentés szerint a nagy ellentámadásra való általános mozgósítás véget ért és a jövőhét elején kezdődik meg a déli fronton a nagy abesszin offenzíva. Gugsu herceg árulását megerősítik abesszin részről is, de megállapítják, hogy Gugsu rasz nem képvisel katonai értéket és mindössze 200 főnyi sereg pártolt át vele az olaszokhoz.

Ugyanekkor a Reuter iroda megerősíti azokat a híreket, melyek szerint Abessziniában egyre komolyabb méreteket ölt a belső elégedetlenség és a csapatok felmorzsolódása. A törzsfők egymásután hódolnak be az olaszoknak és katonáikat is az ellenség rendelkezésére bocsátják.

Hír szerint Addis-Abeában zavargások törték ki. Nagy tömeg gyűlt össze a népus palotája előtt és zajosan követelte, hogy hozzák nyilvánosságra az olaszok vereségéről szóló részletes beszámolót. Olasz körök arról is tudnak, hogy Goggam tartományban lázadás tört ki, mely Himru rasz kormányzó ellen irányul, aki Hailu helyét bitorolja. Az olaszokhoz átmenekült abesszinek remélik, hogy az olasz csapatok bosszút fognak állani Hailu hercegért, akit Himru rasz a zuai tavon, egy szigeten tart őrizetben.

Az angolok nyíltan támogatják Abessziniát

London, október 15. Lapjelentések szerint Ogaden tartományban véres harcok folynak az angol szomáli határán. Az olaszok ellen harcoló abesszin törzsek az angol szomálii törzsek is támogatják és az angoloknak nem állott módjában megakadályozni, hogy a területükön lakó benszüllöttek segítségére sieszenek abesszin testvéreiknek.

Párizs, október 15. A Havas távirati iroda Dzsibutiból származó jelentése szerint az abesszinek behatoltak Eritreába, a francia-Szomáli területre. Ezáltal jelentékeny olasz hadoszlopot vágtak el a többi csapatoktól. A Mussal-Ali hegyről déire fekvő abesszin területen ötezer olasz katona szigetelődött el ily módon.

A Havas távirata szerint több angol tiszt tudni a napokban az olasz-abesszin frontra, hogy az abesszin csapatok szolgálatába szegődjenek. Az angol tisztok újságíróknak adták ki magukat és önként jelentkeznek a frontra. Az önkénteseket a népus tudta nélkül osztják be a katonaságba — írják a hivatalos jelentések.

Munkában az olasz repülők

Harrarától 150 kilométernyire több községet vettek bombázás alá az olasz repülők. A harari légi elhárító ágyuk tegnap este tüzelni kezdtek, holott nem jelentkeztek olasz repülők a város fölött. A tüzelés óriási pánikot idézett elő a lakosság körében, mely azt hitte, hogy megkezdődött az olaszok repülő-támadása. Sefit és Omager községek mellett voltak véres harcok.

Az olaszok eddig 4000 négyzetkilométer területet foglaltak el.

Asmara, október 15. Az olasz csapatok fáradhatatlanul dolgoznak a további offenzívák előkészítésén. Négy nap alatt ötven kilométernyi utat építettek olyan területen, ahol eddig semmilyen közlekedési eszköz nem járt. Az utak hiánya miatt meggy ogy lassu tempóban az előnyomulás, melyet a szomáli fronton most felhőszakadások is hátráltatnak.

Addis Abeba, október 15. Az abesszin fővárosból érkező jelentések szerint Vinci gróf

olasz nagykövet szerdán indul el Addis Abebából Dzsibutiba. Előbb Szadamába szállítják. Itt várja be a magalói olasz konzul érkezését és együtt folytatják útjukat Dzsibutiba. A makalei olasz konzul még nem érkezett meg Addis Abebába és Vinci gróf, az olasz katonai attasé és a követségi titkár még mindig az abesszin fővárosban tartózkodnak.

Az olasz követ érdekében az angol nagykövet interveniólt a császárnál és kérte, hogy engedélyezze az olasz követ számára a vidéki konzulok megérkezésének bevárását, hogy együtt indulhassanak el a határ felé. A császár hozzájárult az angol követ kívánságához és ennek tudható be, hogy az olasz követ ma elhagyja az abesszin fővárost.

Megindul a fegyverszállítás Abessziniába

London, október 15. A Reuter iroda jelenti, hogy az angol kormány hivatalos nyilatkozat kibocsátása nélkül megszüntette az Abessziniába irányuló hadianyagkivitel tilalmát. A kormány ezen intézkedését közölte a Népszövetség főtitkárságával is. Anglia példáját rövidesen Belgium és Svédország is követi, amennyiben felfüggesztik a fegyverkiviteli tilalmat Abessziniára.

Londoni pénzügyi körökben pesszimizis ikusan itélik meg Olaszország hadműveleteinek gazdasági részét és meg vannak győződve arról, hogy Olaszország a jövőben csak nagy nehézségek árán lesz képes kiegyenlíteni külföldön eszközöit rendelkezésként.

A Times szerint az ir szabadállam lesz az első, mely alkalmazni fogja a szankciókat Olaszország ellen. Irország déli partjai közelében ugyanis több olasz hajó tartózkodik, amelyek egy, a világháboru idején elsüllyedt, rézzel telt hajót igyekeznek kiemelni. Miután a réz egyike a legfontosabb érceknek a hadgyártásban, Irország minden valószínűség szerint meg fogja tiltani a munkálatok folytatását az olaszok részéről.

A londoni Ewening News jelentése szerint annak ellenére, hogy Amerika elrendelte a fegyverkiviteli tilalmat Olaszország és Abessz

zsinia felé, október 17-én 3000 tonna réz érkezését várják Genova kikötőjébe.

London, október 15. A Press Association tudni véli, hogy sir Erick Drummond római angol nagykövet felhívta Suvich olasz külügyi államtitkár figyelmét arra, hogy Addis Abeba és Diredua megemelését, nyílt városok, amelyekben nagyszámu külföldi él. Az angol kormány sulyosan helyteleníté a két város repülők által történő megtámadását. Az olasz államtitkár kijelentette a nagykövetnek, hogy bejelentését tudomásul veszi és az angol figyelmztetést továbbítja a keletafrikai olasz csapatok főparancsnokságához.

A minimális olasz követelések

Párizs, október 15. A Paris Soir értesülése szerint Garibaldi olasz tábornok, aki diplomáciai megbízatással Londonban tartózkodik, abban az irányban igyekszik puhatolozni, milyen magatartást tanúsítanak angol hivatalos körökben Olaszország területi igényeivel szemben. A párizsi lapok értesülései szerint az olaszok minimális követeléseit Abessziniában a következők: Tigre, Ogaden és Harrar tartományok területi lekapcsolása és a szerződéseknak megfelelő gazdasági előjogok biztosítása a többi abesszinai területeken. Párizsban azt hiszik, hogy a hadműveletekben beállott lassítás a diplomáciai alkudozások újrafelvételének tudható be.

Laval tegnap Cerutti olasz nagykövettel, majd Sir George Clark párizsi angol nagykövettel folytatott tárgyalásokat. Laval újabb közvetítő akcióit indított a háboru mielőbbi befejezése érdekében és erre nézve egyeztető formulákat készített.

A párizsi lapok élénken kommentálják a francia miniszterelnök tárgyalásait és rámutatnak arra, hogy mindenáron közös platformot igyekeznek teremteni Róma és London között. Lavalnak ezt az akcióit az egész párizsi sajtó támogatja. A Petit Journal rámutat arra, hogy a szankciók között helyet kell hagyni a kiegyezésnek, a Petit Parisien első oldalán pedig Laval tárgyalásaival foglalkozva, franciaországi olasz és angol katonátemetők, valamint Aloisi báró és Eden képeit közli.

Tárgyalás a szankciókról

Genf, október 15. A szankciók alkalmazása ügyében kiküldött bizottságok előreláthatólag a hét végéig megszüvegezik javaslataikat a pénzügyi és gazdasági szankciókra vonatkozólag, melyek, ha azokat elfogadják, október végén lépnek életbe.

A tizennyolcas bizottság ülésén, a bizottság javaslatainak megszavazása előtt Guinazu argentin delegátus szszólt fel, aki hangsulyozta, hogy Argentínában egymillió olasz él, akiket nem téveszthet szem elől Argentina okrmánya és ezért bizonyos diszpozíciókat nem tehet magáévá az Olaszország ellen alkalmazandó szankciókat illetően. Népszövetségi körökben Guinazu nyilatkozatát nem tekintik a szankciók megtagadásának, hanem elvi kijelentések csupán, amelynek az a célja, hogy a szankciók alkalmazása kapcsán bizonyos kérdésekben megfontolásra hívja fel a Népszövetség figyelmét.

Eden, aki a koordinációs bizottság albizottságának ülésén vett ma részt, az értekezletről távozva, az újságíróknak a következőt mondotta: „A megkezdett munkát továbbra is kitartással folytatjuk.”

(Folytatása a 8-ik oldalon)

VILÁG TÖKRÉ

Szikratáviró és faltörő kos

Irta: Ernst H. Schrenzel

A szerzőnek „Abessziniá, Afrika kánaánja” címmel, az Athenaeum kiadásában megjelent könyvéből.

Ha az európai katonai államok szempontjából nézzük, az abesszinai hadsereg a népesség számához arányitva legnagyobb a világ valamennyi államának hadserege között. De viszont egyáltalában nem is hadsereg, — ha így akarjuk fel-fogni.

Korunknak ez a hadserege nemcsak tábori messzelátókkal és szikratávirókkal, hanem faltörőkosokkal és csillagos buzógányokkal is föl van szerelve. Tábornokai azzal dicsekszenek, hogy úgy vezetik a sereget, mint Saul, Dávid, vagy Salamon király. A „legfőbb hadur” pedig nagyon jól ismeri az autót és a sétatrepülést, meg is ezt a címet viseli: „Juda törzsének győzelmes oroszlanja”.

Ennek a hadseregnek az összehívása semmiesetre sem hasonlít Európa szoros szervezeteire. Minden tartományi fejedlem leginkább rokonainak és bizalmasainak rendelkezéseire bocsát bizonyos számú katonát, mint alárendeltjeiket és velük együtt meghatározott területű földet. A szóbanforgó „főnök” mint kormányzó igazgatja ezt a földet és letelepíti ott katonáit. Minden katona a benszüllött lakosság köréből két-három-négy jobbágyot („gabbar”) kap, akik minden évben meghatározott mennyiségű élelmiszert és két tallért — körülbelül kétszáztíz lejt — tartóznak neki fejadó gyanánt fizetni. Kötelességük továbbá, hogy ellenszolgáltatás nélkül lisztet őröljenek, fát vágjanak, a házat tisztogassák, végül pedig háboru esetén élelmiszert és vizet rekviráljanak a katonáknak és utánuk vigyék.

Béke idején az ur kormányozza az országot, a katonák pedig a rendőrségünkhöz és csendőrségünkhöz hasonló szolgálatot teljesítenek. Csapatkiképzés, gyakorlat és ehhez hasonló az abesszin hadseregben nincs.

Iserik és értékelik országuk fekvését, amely csodálatos és természetes erődiményt alkot és háboru esetén ki tudják használni az éghajlatot, a lázas betegségeket, az egészséges és veszedelmes forrásokat és más ehhez hasonlókat.

Megszokták a fáradságot és a nélkülözést, tulnyomórészen kintűnő lovasok és futók és a zergék ügyességével kapaszkodnak föl a sziklákra. Személyükben föltétlenül bátrak, rettenhetetlenek és az előttiük jól ismert területen ügyesen úgy tudják rendezni a dolgot, hogy közelharcra kerüljön a sor, amiben ezeknek a tulajdonságoknak döntő szerepük van.

Ehhez járul még, hogy háboru esetén a hadsereg rettentő nagy, mivel ilyenkor minden felnőtt abessziniai — akár fiatal, vagy öreg, akár egészséges vagy beteg — bevonul a háboruba, amelytől egyáltalán nem fél.

Háboru esetén az első mozgósítás kormányrendelet és kidobolás útján történik meg. A csapatok gyülekezőhelyeül rendszerint Addis-Abebat jelölik meg. Ide kell hozni az élelmiszereket is. Erről minden katonának éppen úgy magának kell gondoskodnia, mint ruházatról, fegyverről és nyergesállatról is. A táborozás és a menetelés szabályzata ösidők óta változatlan és alighanem teljesen megfelel Salamon király idejének. A tábori élet alaptétele az, hogy a hadsereget annak a vidéknek kell eltartania, ahol éppen van. Ez az elv erősen emlékeztet Wallenstein korára.

▲ katonai állás foglalkozásnak számít

Mi vár a zsidókra a román parasztállamban

Mihalache nyilatkozata az Uj Keletnek a zsidókérdésről

Sighet, október 15. Mihalacheval szemtől szembe, a négyülésre ácsolt emelvény lépésben, tincshajú kisfiú áll egy giulesi parasztlány mellett... Rongyos zsidó kisfiú és szegény parasztlány szorosan egymás mellett meresztik szemüket a nemzeti parasztpárt elnökére, az ország jövődjéről miniszterelnökére és volt és leendő miniszterelnökre, akik az emelvényen ülnek és a parasztállam ígért hirdetik az egybegyűlt falusi és városi népeknek.

Nem tudom, hanyadik állomása ez a nemzeti parasztpárt vezérkarának kormánybuktató körútja során, de Mihalache tekintetéből és könnyes kiolvasható, hogy ezzel a képpel itt találkozott először: Sigheten, Maramuresben.

Ezek a szemek kissé zavarólag hatnak. Mihalache gyakran felejt rajtuk tekintetét és láthatóan kiül a csodálkozás a szemébe, amikor a parasztlány tömegéből itt is és ott is egy-egy tincses, szakállas zsidó fej ágaskodik ki furcsa kérdéssel gyanút.

A zsidókérdés

Igen, van egy zsidókérdés — állapította meg beszédében a nemzeti parasztpárt elnöke. S a szavak hangjelzésében volt valami kényszeredtség: Ezen a helyen, ebben a különös légkörben beszélni kell a zsidókérdésről. A pártelnök láthatóan nem szívesen teszi ezt, de érzi, hogy kötelessége.

Mi nem harcolunk — mondja kiengesztelő hangon — a dolgozó zsidók, hanem a Groedelek ellen... Miért is harcoljunk azon zsidó ember ellen, aki kezemunkájával tisztá a létért és a kenyérért...

Neki sines kenyere! — süvit bele egy hang a tömegből és az emelvényen ülő pártvezérek egy pillanatra fonyujtózkodnak és csodálkozva néznek abba az irányba, ahol egy sáliszi paraszt intget a fejével.

De néhány perc sem telik bele és Mihalache, mintha elfelejtene az egész képet, mely ott áll előtte és körülötte a maga hamisítatlan, élő valóságában, tekintetét kissé átréfordítva és hangját megköszörűve ilyeneket mond:

A kövér és a sovány ló legendája

Mi egyenjogúságot akarunk... De az adott kondíciók nem azonosak... A kisebb-egyek jóléte éleket és jóllaktak a régi uralom alatt, a paraszt azonban elnyomottan és kiszármányoltól élt eddig. A mérték nem ugyanaz. Nem azonosak a kondíciók, amelyekben a román paraszt és a kisebbségi polgár indul a gazdasági versenybe. Az egyik versenyelő hosszú ideig istállóban pihent és zabon élt, a másik a szolgátság súlyos terheit cipelte szüntelenül. Az egyik kövér, a másik sovány és gyenge. Előbb fel kell hízainunk a soványat, hogy egyazon kondícióban legyen, mint a másik. Aztán, usgyi, eliramolhatnak a versenybe.

Jóllaktott, hizott lóról beszélt Mihalache és körülötte, előtte rongyos és vézna zsidók állottak. Kidüldött szemekkel, koldus, éhes emberek, elcsigázott gebék — a kövér ló képében.

Ebben a környezetben groteszkül hatott a nemzeti parasztpárt elnökének különben is szántó hasonlósága a kövér és a sovány lóról. Mert ott állott nyomokban a kiáltó cáfolat: a maramuresi nyomor, mely nem ismeri ezt a megkülönböztetést.

Mihalache láthatólag megnyugtatólag akart hatni a zsidókérdésben tett kijelentéseivel. Ez azonban félig sem sikerült.

Annak a szegény falusi zsidónak, akinek kenyere és jelene épp oly fekete, mint a parasztlány jövője pedig a teljes sötétség, be kellett érnie azzal, hogy ha Mihalache lesz az ország miniszterelnöke, reménye lehet arra, hogy nem fogják beverni ablakát, nem fogják felgyújtani házáat, mert a nemzeti parasztpárt elnöke elveti azt az antiszemitizmust, mely felgyújtotta Borsát.

De hogy miből fog élni és egyáltalán mi lesz a falusi és városi kis zsidó egzisztenciával Mihalache parasztállamban, — ezzel a felelettel adós maradt a nemzeti parasztpárt elnöke.

S mert adós maradt és mert a parasztállamról és a zsidókérdésről tett kijelentések között nagy hézagok tátongtak mély szakadékok szimbólumaként — szükségesnek tartottuk, hogy erre a kérdésre világos feleletet kérjünk a nemzeti parasztpárt elnökétől.

Mihalache nyilatkozik a parasztállamról és a zsidókérdésről

A négyülés után, a sighet-i párttagozat által rendezett banketten fogadta Mihalache az Uj Kelet munkatársát és két olajbogyó fogyasztása közben tette meg nyilatkozatát a nemzeti parasztpárt elnöke:

A parasztállam, mely programunk lényege — mondotta — a dolgozó tömegek államformája. A munkát, az alkotó, teremtő munkát akarjuk megszervezni — a közvetítő és kizsákmányoló tőke kiküszöbölésével. A mi nemzeti ideálunk: a jóléteben élő paraszt.

Ez rendjén is volna, elnök ur — vetettük közbe —, de mi történik a parasztállamban azokkal a kisegzisztenciákkal, akik kisiparból és kiskereskedelemről élnek és akik a nagy munkával járó produktív közvetítésben találják meg szerény kenyerüket? Nem fogja-e teljes pusztulásba dönteni a parasztállam ezeket az egzisztenciákat, melyek már ma is egyre lejjebb zuhannak a deklaszálódás és pauperizálódás felé? Hiszen a zsidókérdés nem a Groedelek és az Auschnitok kérdése, hanem a zsidó tömegek létproblémája...

Hát bizony ez nehéz kérdés — mondotta kissé elgondolkozva Mihalache. — Akik ragaszkodnak a kapitalista életformához, azoknak előbb-utóbb ki kell hullaniuk a termelés folyamatából.

Majd kis szünet után így folytatta: — A kapitalizmus nem fog már holnapra megszűnni. Lassu halállal fog kimúlni... És minden olyan egzisztenciának, mely a termelői tényező munkáján élésködik, fokozatosan meg kell szűnnie.

De elnök, ön tudja, hogy a zsidóság túlnyomó többsége önhibáján kívül, kényszerítő körülmények folytán ékelődött a termelés és a fogyasztás közé. Nem a mi bűnünk, hogy kiskereskedőkből és kisiparosokból áll ma a zsidóság többsége. Most egyszerűen szűnjene meg ezek az egzisztenciák az új államformában? A kis szatócot és a közvetítésből élő egyéb kisegzisztenciákat is a kiküszöbölendő kizsákmányolókhöz sorolja, elnök ur?

A zsidó helye a parasztállamban

Ha közvetlenül nem is, de közvetve szintén kizsákmányoló tényezők és ezen életformák között nem maradhatnak meg a jövődjébe állam gazdaságában. A zsidó munkás, a dolgozó zsidó ember szervezhető. Mi támogatni is fogjuk. A szövetségi rendszer alapján megszervezett mezőgazdaság és a szindikáusi rendszerre épített ipar nyitva lesz az ország összes dolgozó rétegei számára. Azon zsidóknak, akik kezük munkájából és dolgozó étellel akarnak egzisztálni, helyük és érvényesülési lehetőségük lesz a jövődjébe román államban. De a kizsákmányoló és élődi életformákról le kell mondaniuk.

Gondolt arra elnök ur, hogy ilyen körülmények között az államnak módot is kell nyújtania a zsidóság átréegződésére? Milyen lehetőséget nyújt a parasztállam arra, hogy

a zsidóság nem produktív tömegeit átcsoportosítsa a termelés folyamatába?

Hát ezen önöknek kell gondolkodniuk.

Akkor mi a különbség a nemzeti parasztpárt és Vaida Sándor elgondolása között? Hiszen Vaida is azt mondja: „A zsidók elég okosak, gondoskodjunk ök magukról”.

A zsidóság vezetőivel mindenesetre össze kell ülnünk és nyugodt, tiszta fejjel kell mérlegelés tárgyává tegyük a helyzetet.

Az a bizonyos szelekció...

Mi elvetjük a numerus valachikust. Mi nem gyűlölködéssel, hanem pozitív munkával, megértő szellemben akarjuk felemelni a parasztláság életnivóját és igazságos és rendezett alapokra fektetni az államot és a nemzetgazdaságot. Valamelyes szelekcióra azonban szükség lesz a zsidó lakosságnál. Mi számbavesszük mindazokat, akiket itt találtunk az imperiumváltozásnál. De a háború után bevándorolt elemek nem tartozhatnak ebbe a kategóriába. A zsidó vezetőknél is gondolkodniuk kell azon, hogy ezen elemek terhetől megszabaduljunk. Kell egy módot találni arra, hogy a bevándoroltak vagy visszakérüljenek oda, ahonnan kivándoroltak vagy más uton kerüljenek ki az országból. Ezt a teherelőt nem vállalhatjuk.

Mihalache tányérja fölé hajolt és fogpiszkálóval felemelte a második olajbogyót is, mely régóta várt arra, hogy lenyeljék.

Az intervju ezzel véget ért. A nemzeti parasztpárt elnöke mosolyogva nyújtotta felénk jobbát, mintha érezne, hogy egy ilyen nyilatkozat után szükség van erre a biztató mosolyra.

Mert maga a nyilatkozat igazán nem sok biztatót ígér az eljövendő parasztállamban a zsidó tömegek számára.

Danzig Hillé

SELECT MOZGÓ

Rendkívüli premier!

Elisabet Bergner

világhírű művész legújabb filmreklame:

Enyém vagy

Margareth Kennedy közismert színdarabja nyomán. Másorán kívül: Hangos Fox-híradó.

Álarcos utonálló kirabolták a posta volt vezérigazgatóját

BUCURESTI, október 15. Targovisteből jelentik: Vakmerő rablótámadás történt tegnap délelőtt a városból 8 kilométer nyíre. Egy álarcos rabló fával eltorlaszolta az országutat és megállította Papacos tea volt postavezérigazgató autóját, aki a dobresti villamosművekhez igyekezett. A rabló három revolverlővést adott le, majd felszólította az előkelő utast, dobja ki autójából pénztárcáját és ékszerait. A rablás elkövetése után a rabló eltűnt. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak.

Rimbaud Abessziniában

Arthur Rimbaud, a nagy francia költő újból és újból megkísérelte, hogy az európai civilizáció szorításából kiszabaduljon, mert az — mondotta — elbágyasztja és elpusztítja az embert. Ismét és ismét kitért, de mindig szerencsétlen vége lett menekülésének, akár a halszagu kikötővárosokban, akár a trópusi sivatagokban bukkant is föl.

1876-ban a holland gyarmati seregbe fogták be, aztán egy cirkuszban bukkant föl, nem mint idomító, ami természetének talán megfelelt volna, hanem mint — pénz táros. Természetesen ott sem átalapodott meg. Nyugtalan vére hajtotta tovább és tovább. Végül Ciprus szigetére került és egy hidépítésnél munkafelügyelő lett. Majd a szigeten a főkörmányzó palotájának építésénél alkalmazták munkafelügyelőnek. Ott megtakarított négyszáz frankot. Ez éppen elég volt neki ahhoz, hogy mindent otthagyon.

Elutazott a Vörös tenger partvidékére, ahol tétlenül kóborolt, amíg egy gyarmatárucóg kávé, gumi és struccollbevásárlól nem alkalmazta. Rimbaud itt új oldaláról mutatkozott be. Úgyes, bátor kereskedelmi ügynök lett belőle. Boldog volt, amikor cége a délabessziniái Harrarba küldte, amelynek vadságától a többi kereskedelmi utazók visszariadtak.

Lelkesen indult el a veszedelmes utra 1880-ban.

„Vas izmokkal, leburnult bőrrel és elvadt tekintettel térek majd vissza. Pén-

zem lesz, tevékeny ember leszek és az aszszonyok is becsülik az olyan vadakat, kik exotikus országokból jönnek.”

Ezeket a sorokat írta, amikor elindult Abessziniára felé. Trópusi sisakban tűnik föl egyszer Aden uccáin.

„Aden — írta egyik levelében — nyomorúságos sziklatömb, egyetlen fűszál, egyetlen csepp jó víz nélkül. Az ember desztillált tengervizet iszik. A forróság borzalmas...”

De Aden is csak átmeneti állapot. A Bab-el-Mandeb tengersizorossal szemben, amelyen az arabok biborvörös vitorláscsónakjai át- és átsiklanak, fekszik Zeilah kikötőváros és mögötte egy magányos sziklás sivatagban, vad olajfák között Harrar. Magas karavánnyeregben ülve érkezett meg oda Rimbaud. Körülötte sötétbőrű benszülöttek és fehér fogu benszülött asszonyok bámulták a fiatal fehér ember tengerké szemet.

Hónapok multak. Rimbaud már régen megszokta Harrart és már régen nem ült az irodájában, amelyben hangyák rágták szét az üzleti könyveket és amelynek padlóján teknősök mászkáltak. Már bent járt az ország belsejében, ment sivatagról-sivatagra s már ügyesebb és tapasztaltabb volt a legügyesebb és legtapasztaltabb kereskedőnél. Nagyszerű üzleteket csinált. Főnöke áradóhangú elismerőlevelet írt neki. Rimbaud fityült az elismerésre. Szája még energikusabban csukódott össze és még lázasabban csillogott a szeme. Jár-

ta a karavánutakat.

„Azok az utak — írta egyik levelében — amelyeken itt a karavánokkal járok, olyan borzalmasak, mint amilyen borzalmasak a hold hegységei között lehetnek az utak.”

Rimbaud ezeken az utjain olyan területeket fedezett föl, amelyekre európai még sohasem lépett. Földrajzi tudósításai tudományos körökben is nagy feltűnést és elismerést keltek. De mint ért Rimbaudnak az emberek dicsérete, hiszen megvetette őket.

Azok az európaiak, akik Rimbauddal találkoztak, a következőket írták róla:

„Mezítláb, levágott hajjal, fehér ruhában áll egy óázis patakjának homokos partján. Atlétatermete és leburnult arca ellenére is fáradt ember benyomását kelti, szeme beesett, ajka lóg, magas homloka ráncos és arca olyan, mint egy összeszáradt zsemlye. Az ember azt hinné, hogy valami fegyenc.”

Ebben az időben Rimbaud olyan levelet írt haza, amelynek apatikus hangja különös ellentétben volt azzal a bátor vállalkozással, amellyel a sivatagokat járta és melyek között a fegyvercsempészs is szerepelt. Fáradt, csalódott hang érződik ki leveleiből:

„Érdemes egy ilyen országban élni? Ostoba négerektől lakott sivatagokban, ahol nincs ut és nincs utas. Mit irhatok én Nektek innen? Unatkozom, dühös vagyok, elegendem van belőlük és mégsem tudok ennek véget vetni. De különben mit panaszodom? Hiszen itt, ezen a vidéken egész ügyesen kifosztják és meggyilkolják az embert... Ras Makoma, akinek a nevét az újságokban bizonyára olvastátok, az elmúlt évben egy abessziniái küldöttséget vezetett Olaszországba, amely nagy feltűnést keltett. Ő most Harrar kormányzója.”

Ez a levél 1890-ben kelt. Egy évvel később Rimbaud-t halálos betegem vitték Marseillebe. Jobbtérden gyógyíthatatlan daganat volt, ami miatt jobb lábát amputálni kellett.

M. WALDNER & Co.

Ware & Bank Agency, Haifa, Arlosoroff 3.

Elvállal bármilyen kereskedelmi és bank-szakmába vágó megbízást

Gyártári képviseltek. Ingatlan vételek és eladások. Elelmiszerek és gyümölcs import

SPORT

Ma játsszák Bucurestiben a Károly Kupa döntőjét

Gyenge az Északi Liga válogatottja

Csüt., október 15. (Az Uj Kelet tud.) Ma délután Bucurestiben, az ONEF stadionban játssza az Északi Liga és a Déli Liga válogatottja a Károly-kupa döntőjét. A Károly-kupa, mint ismeretes, az ország öt ligájának válogatott együttese közötti labdarúgó küzdelemre kiírt trófea, amelyet legutóbb az Északi Liga nyert és mint a kupa védője, az idén játék nélkül játszik döntőt Déli válogatottjával, amely a négyes küzdelemből győztesként került ki.

A két liga válogatottját már napokkal ezelőtt állították össze, az Északi Liga válogatottja azonban a játék kezdetéig még bizonytalan. A két liga valószínű összeállítása:

Déli Liga: Creteanu, Sucitulescu—Albu, Vintila—Eisenbeiser—Cuedan, Georgescu—Schlieru—Sonny Niculescu—Văcov II—Barbu. Tartalékok: Jordachescu, Sfera, Steinbach, Attila.

Északi Liga: Dávid, Doci — Romanescu, Munteanu—Juhász—Gain, Naftali—Praszler—Barátky—Ploesteanu—Capusan. Tartalékok: Seps, Borgia, David, Kocsis, Fried.

Az Északi Liga válogatottjának összeállítása azonban, mint említettük, nem végleges. Értesülésünk szerint ugyanis Barátky nem érkezett meg Clujra, ami súlyos zavart okoz az összeállítás szempontjából. Súlyos handikap az Északi Liga válogatottjára Bodola sérülése, aki emiatt kimaradt a csapatból és természetesen bajos pótolni. Ilyenformán a végleges csapatot csak a helyszínen állítják össze. A gyenge formák miatt a csapat nem a legerősebb, amit az Északi Liga kiállíthat. A mérkőzésnek Déli a favorítja.

Lapzártakor értesülünk, hogy Barátky nem játszik a csapatban, mert beteg. Az Északi Liga válogatottja dr Nemes és Pop Zorila kapitányok vezetése mellett kedden reggel a következő csapattal utazott el: David, Doci—Romanescu, Munteanu—Juhász—Feuerstein, Geczó—Praszler—Fried—Szöke—Kocsis. Tartalékok: Munteanu kapus, Moskó és Farkas. Az Északi Liga összeállítása azonban még így sem végleges.

Mérkőzés után megverték az Ivria játékosait Satulungban

Brasov, október 15. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap játszott a brasovi Ivria második bajnoki mérkőzését a Brasov mellett Satulungban. Erre a helyre minden egyesület csapata már előre félve megy ki, mert ritka az a mérkőzés, amikor a fanatikus satulungi közönség és a vezetőség néhány tagja is ne idézzen elő botrányos verekedést. A legutóbbi három mérkőzésen megverték a játékvezető bíró, megverték — dacára a győzelmüknek — a vendégcsapat kísérőit és vasárnap megverték az Ivria játékosait is. Igazi önfeláldozás volt az, amit a vasárnap mérkőzésen az Ivria tizenegye teljesített. A hazai pályán 1:0 féldő után a bajnoki pontokból egyet elhozott a zsidó csapat. A mérkőzés lefolyása: Kemény, durva mérkőzés, melyet Melchior játékvezető bíró kezében tartott. A 15. percben védelmi hibából Tutuian megszerezte a vezetést. Gól után az Ivria tíz emberrel marad, mert Beczki kapus sérülése miatt kiáll. Weiszfeiler kerül kapuba és így az Ivria tíz emberrel küzd. Szünet után a 20. percben Fried szabadrugását Bitay továbbítja hálóba (1:1). A mérkőzés heves iramára jellemző, hogy Titi Munteanu Isvorul játékos összeszalad Bitayval és előbbi lábát törte. Mérkőzés végén a közönség az autóba szálló vendégjátékosokat megtámadta és ütlegekkel, rugásokkal árasztotta el. A brasovi illetékeseknek kötelessége, hogy végre is szigorú rendszabályokkal megfékezze a satulungi kilengéseket és a játékosok testi épségét veszélyeztető vezetőségi tagok ellen eljárjon. F. L.

A Hungária egy ponttal vezet a magyar bajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulója után a bajnokság élére a Hungária került 6 mérkőzésből 12 ponttal 21:3 gólaránnyal. Második az Ujpest 11, harmadik Szeged 9, negyedik Kispest 7 ponttal. A további sorrend: 5. Phöbus 7, 6. Ferencváros 6, 7. Soroksár 6, 8. Budafok 5, 9. Bocskai 4, 10. SETC 4, 11. Törökvis 4, 12. III. kerület 3, 13. Budai 11 2, 14. Attila 2 ponttal. A Ferencváros és Soroksár kivételével, amelyek csak öt mérkőzés játszottak, az összes egyesületek hat forduló után szerezték fenti pontjaikat.

Igy néz ki a kiváló minőségű fogpaszta csomagolása:

A nagy tubus csak Lei 22—

Lágy, kellemes, habzó, csodás ízű

„NIVEA”

KÖZGAZDASÁG

A román-német kereskedelmi szerződésben a román kormány kötelezettséget vállalt az osztrák-román egyezmény felmondására

Bucuresti, október 15. A jelenlegi rendkívül kritikus helyzetben, amidőn a hazai iparvállalatok nyersanyaghiányukat fedezése mind nagyobb akadályokba ütközik, amikor arról van szó, hogy az ismeretes nemzetközi kongligrációk miatt Románia olaszországi nyersanyagimportja, esetleg a közeljövőben megszűnik, vagy legalább is érezhetően lecsökken, az osztrák-román kereskedelmi kapcsolatokra igen nagy szerep vár. Ne felejtjük el, hogy például pamutot, amely Románia egyik legfontosabb importcikke, jelentősebb mértékben csak három országból importálhatunk: Olaszországból, Csehszlovákiából és Ausztriából. Olaszországgal szemben jövőbeni viszonyunk teljesen bizonytalan. Csehszlovákiával szemben külkereskedelmi mérlegünk horribilis deficitet mutat fel, úgy, hogy a Csehszlovákiából való behozatal növelése kilátástalan. Ausztriával szemben külkereskedelmi mérlegünk elég kedvező, az osztrák pamutfonódnak is szívesen szolgálják ki Románia ézirnyu szükségletét.

Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a román kormány az Ausztriával kötött kereskedelmi egyezményt felmondotta. Erre nézve a bucaresti Argus a következőket írja:

„Az Ausztriával kötött egyezményünket fölmondottuk. Különös, hogy ez a felmondás egy harmadik országgal létrejött kereskedelmi szerződésben lett kikötve. Több forrásból volt alkalom oly megjegyzéseket hallani, amelyek ezt a felfogásunkat megerősítik. Hogyan vállalhatunk Németországgal szemben oly kötelezettséget, hogy fel fogjuk mondani az Ausztriával kötött egyezményt? Sokan vannak, akik ezt a kötelezettségvállalást olybá tekintik, mint lemondását legelőbbi előjogaink egyikéről. Hogyan fogadhattuk el, hogy egyezmény-politikánk terén szabad elhatározásunk jogát alkul tárgyává tegyék?”

„Az Ausztriával kötött egyezményt felmondottuk. Különös, hogy ez a felmondás egy harmadik országgal létrejött kereskedelmi szerződésben lett kikötve. Több forrásból volt alkalom oly megjegyzéseket hallani, amelyek ezt a felfogásunkat megerősítik. Hogyan vállalhatunk Németországgal szemben oly kötelezettséget, hogy fel fogjuk mondani az Ausztriával kötött egyezményt? Sokan vannak, akik ezt a kötelezettségvállalást olybá tekintik, mint lemondását legelőbbi előjogaink egyikéről. Hogyan fogadhattuk el, hogy egyezmény-politikánk terén szabad elhatározásunk jogát alkul tárgyává tegyék?”

Tíz év alatt meg akarja szüntetni a kormány az ipari szesztermelést. Bucuresti lapjelentések szerint a kormány az őszi parlamenti ülészen be akarja terjeszteni azt a törvényjavaslatot, amely már a tavasz folyamán oly éles vitákra adott okot. A szobanförgő törvényjavaslat szerint a bortermelet fokozása érdekében az ipari szesztermelést tíz év alatt fokozatosan leépítik. A javaslat az ipari szesz aromatisztálását, édesítését megtiltja, konyak, rum, likőr és likőrös borok készítéséhez csak borszesz használható és ipari szeszt csak ipari célokra lehet majd előállítani. Nem kell mondanunk, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése mily kiszámíthatatlan károkat okozna az ország iparának és nemzetgazdaságának.

Háromszázmillió lejes pénzbírság egy részvénytranzakció után. A pénzügyminisztérium összesen 295 millió lejes pénzbírsággal sújtotta Eidinger Nánán nagyiparost, a Lujani cukorgyár volt fő részvényesét amiatt, hogy amikor részvénycsomagját eladta egy belföldi bankkonzorciumnak, a részvénytranzakció után nem rótta le a kerekén 60 millió leje rugó jövedelmi és globális adót. Eidinger a horribilis bírság ellen fellebbezést adott be.

Az újabb rendelet szerint, amelyet a vámhivatalok már meg is kaptak, a nyersgummi lapok, vagy lemezek formájában, akár a hengerelésnél fennmaradt darabok is, a vám-tarifa 809 cikkulusa szerint vámolandó el, tehát 100 kgr.-kint 100 lej importilletékkel. Mivel azonban a hullámos fehérgummi cipőtalpak készítésére, illetve használatára alkalmas, a pénzügyminisztérium szerint ezeket a gummiárakat szét kell vágni, hogy konfekcionálásra ne legyenek alkalmasak. Remélhetőleg ez a rendelkezés véget vet a gummyáruk és a hazai börgyárak között kiéleződött ellentétnek is.

Forgalomba hozhatók a nemzetközi fuvarlevelek. A CFR igazgatótanácsa oly határozatot hozott, amely a nemzetközi fuvarlevelek forgalombahozatalát engedélyezi, mint-hogy a fuvarlevelek bemutatásra szólnak. A vasut határozata megkönnyíti az áru eladását, mielőtt azt a vámtól kiváltották volna.

A buhusi-konzern üzemredukciót jelentett be. A Buhusi textilipari konzern közölte az iparügyi minisztériummal, hogy nyersanyagkészlete csak rövid ideig fedezi a gyár szükségleteit és amennyiben nagyobb importlehetőséget nem kap, kénytelen lesz üzemredukciót hajtani végre és munkásainak egy részét szabadságotolni. A textilgyárak körében általában véve erős pesszimizmus uralkodik nyersanyagbeszerzés tekintetében és különösen attól tartanak, hogy Olaszországgal szemben életlehető gazdasági szankciókban való részvétel Romániára nézve azt fogja eredményezni, hogy az olaszországi pamutbeszerzés a romániai textilvállalatok számára eldugul.

Az újabb rendelet szerint, amelyet a vámhivatalok már meg is kaptak, a nyersgummi lapok, vagy lemezek formájában, akár a hengerelésnél fennmaradt darabok is, a vám-tarifa 809 cikkulusa szerint vámolandó el, tehát 100 kgr.-kint 100 lej importilletékkel. Mivel azonban a hullámos fehérgummi cipőtalpak készítésére, illetve használatára alkalmas, a pénzügyminisztérium szerint ezeket a gummiárakat szét kell vágni, hogy konfekcionálásra ne legyenek alkalmasak. Remélhetőleg ez a rendelkezés véget vet a gummyáruk és a hazai börgyárak között kiéleződött ellentétnek is.

Forgalomba hozhatók a nemzetközi fuvarlevelek. A CFR igazgatótanácsa oly határozatot hozott, amely a nemzetközi fuvarlevelek forgalombahozatalát engedélyezi, mint-hogy a fuvarlevelek bemutatásra szólnak. A vasut határozata megkönnyíti az áru eladását, mielőtt azt a vámtól kiváltották volna.

A buhusi-konzern üzemredukciót jelentett be. A Buhusi textilipari konzern közölte az iparügyi minisztériummal, hogy nyersanyagkészlete csak rövid ideig fedezi a gyár szükségleteit és amennyiben nagyobb importlehetőséget nem kap, kénytelen lesz üzemredukciót hajtani végre és munkásainak egy részét szabadságotolni. A textilgyárak körében általában véve erős pesszimizmus uralkodik nyersanyagbeszerzés tekintetében és különösen attól tartanak, hogy Olaszországgal szemben életlehető gazdasági szankciókban való részvétel Romániára nézve azt fogja eredményezni, hogy az olaszországi pamutbeszerzés a romániai textilvállalatok számára eldugul.

Nyolcezer vagon tüzfára kapott megrendelést a Sel. A romániai tüzfaportőrök szövetsége, a Sel, az utóbbi napokban a már leszállított 4000 vagon után további 8000 vagon tüzfára kapott megrendelést a budapesti Faforgalmi Rt.-től. A szállítá-lebonyolítását azonban a vagonhiány hátráltatja és így az a veszély fenyeget, hogy Románia az idén sem tudja majd kihatárolni a magyarországi tüzfakontingenst. Minden bank köteles nyilvántartási számlákat vezetni. Igen sok pénzintézet a féltési mérleggel együtt nem közölte a nyilvántartási számlákat, azzal az indoklással, hogy ilyen számlákat nem vezet. A legfőbb banktanács arra való hivatkozással, hogy minden bank kezel valamely értéket megőrzés, inkasszó stb. céljából, kötelezte ezeket a bankokat nyilvántartási számlák vezetésére, ellenkező esetben a banktörvényben előírt büntetéseket fogják alkalmazni ellenük.

A 8-ik sorsjáték 4-ik befejező osztályának október hó 15-én megtartott húzási eredményei

Az osztálysorsjátékon nyertek: 6.000.000 lejt 24050 I. széria, 6.000.000 lejt 24050 II. széria, 2.900.000 lejt 40774 I. széria, 2.000.000 lejt 40774 II. széria, 1.000.000 lejt 15537 I. széria, 1.000.000 lejt 15537 II. széria, 1.000.000 lejt 28722 I. széria, 1.000.000 lejt 28722 II. széria, 400.000 lejt 21286 I. széria, 400.000 lejt 21286 II. széria, 400.000 lejt 58283 I. széria, 400.000 lejt 58283 II. széria, 400.000 lejt 6888 I. széria, 400.000 lejt 6888 II. széria, 400.000 lejt 21748 I. széria, 400.000 lejt 21748 II. széria, 200.000 lejt 52626 I. széria, 200.000 lejt 52626 II. széria, 200.000 lejt 11794 I. széria, 200.000 lejt 11794 II. széria, 200.000 lejt 22708 I. széria, 200.000 lejt 22708 II. széria, 200.000 lejt 20589 I. széria, 200.000 lejt 20589 II. széria, 200.000 lejt 54492 I. széria, 200.000 lejt 54492 II. széria, 200.000 lejt 14840 I. széria, 200.000 lejt 14840 II. széria, 200.000 lejt 38261 I. széria, 200.000 lejt 38261 II. széria, 200.000 lejt 3853 I. széria, 200.000 lejt 3853 II. széria, 200.000 lejt 65487 I. széria, 200.000 lejt 65487 II. széria, 200.000 lejt 9551 I. széria, 200.000 lejt 9551 II. széria.

Az Osztálysorsjátékon még 32.740 darab 200.000 lejes aluli nyeremény került kisorsolásra a következő elosztásban: 90 drb. 100.000 lejes nyeremény, 100 drb. 70.000 lejes nyeremény, 150 drb. 30.000 lejes nyeremény, 200 drb. 20.000 lejes nyeremény, 4200 drb. 7000 lejes nyeremény, 28.000 drb. 3555 lejes nyeremény.

A melléksorsjátékon nyertek: 1.000.000 lejt 279348 I. széria, 1.000.000 lejt 279348 II. széria, 1.000.000 lejt 279348 III. széria, 1.000.000 lejt 217934 I. széria, 1.000.000 lejt 217934 II. széria, 1.000.000 lejt 217934 III. széria, 1.000.000 lejt 280502 I. széria, 1.000.000 lejt 280502 II. széria, 1.000.000 lejt 280502 III. széria, 1.000.000 lejt 189817 I. széria, 1.000.000 lejt 189817 II. széria, 1.000.000 lejt 189817 III. széria, 100.000 lejt 237362 I. széria, 100.000 lejt 237362 II. széria, 100.000 lejt 237362 III. széria, 100.000 lejt 191440 I. széria, 100.000 lejt 191440 II. széria, 400.000 lejt 191440 III. széria, 100.000 lejt 197361 I. széria, 100.000 lejt 191440 II. széria, 100.000 lejt 197361 III. széria, 100.000 lejt 219963 I. széria, 100.000 lejt 219963 II. széria, 100.000 lejt 219963 III. széria.

A melléksorsjátékon még 6225 drb. 100.000 lejes aluli nyeremény a következő elosztásban: 18 drb. 70.000 lejes nyeremény, 51 drb. 20.000 lejes nyeremény, 87 drb. 10.000 lejes nyeremény, 471 drb. 4000 lejes nyeremény, 5598 drb. 888 lejes nyeremény.

7000 lejt nyertek mindazon osztálysorsjegyszámok, melyeknek 3 utolsó számjegyei: 153, 119, 365, 231, 288, 642, 594, 911, 660, 625, 430, 269, 099, 697, 459, 801, 041, 951, 161, 550, 648, 415, 521, 557, 542, 164, 774, 660.

3555 lejt nyertek mindazon Osztálysorsjegyszámok, melyeknek végső számjegyei: 6 és 8.

888 lejt nyertek mindazon melléksorsjegyszámok, melyek 006, 113, 145, 196, 261, 379, 521, 716, 743 és 891 számokkal végződnek.

Az Osztálysorsjáték húzásán nyertek: 6 milliót a 24050 számú és 2 milliót a 40774 számú sorsjegyek.

Párizsban 1937-ben lesz a harmadik labdarúgó világbajnokság. Zürichből jelentik: A Nemzetközi Labdarúgószövetség végrehajtóbizottsága közölte a sajtóval, hogy a legközelebbi labdarúgó világbajnokság versenye az olimpiai labdarúgótornától függetlenül 1937-ben lesz. A világbajnokság színhelye Párizs, ahol egyidejűleg vilákgiálást rendeznek.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

Seuno

A keletiek szerint a négyust és szokhoz. Az Seyum hercege csa herceg velik el, az lentőseget helyzet meg ha megtudja eddig a két. Az alábbi szolgál ebben Tizenegy Tafari, akko pába jött, ho uralkodókkal később „test avanzált — előkelőségek metü, szélesv többi abesszi keveset besze rendszert v kori abesszin hány évvel k ter lett, e sz tag főurat: dalom táborn Akkoriban pontosan hol ben sejtették abesszin tart emben milye ni.

1916-ban, r iya, Zaidut pedig régensz gus hatalmas zsié közelbe züsse el a bi ras Seyum u roz a közelbe katestvéret, h egyesítse há yum azt vála nem mozdulh den pillanatba got. A régens szemeláltára hadseregét, abesszin trón aranyláncra v istenhátamög

Hogy háláj egész Tigrét aki bizván a Ababába vág ország új ura küssé különleg raját bórén ujanis értésé zükség van r nagyon rossz elhagyná Adó hát — félig-n ként — a főv manyzását fiá

Ez a fiatal redes — azzal gösen összees másrészt a ré ván a „legiti Fasszu szemé hogy fia nyil leni a fogát gum azonnal s hogy a régen kezett. Felaján ras Seyum fia sasás seregét t után aláírta s abb és tudto umát. Ez a do ren szerkeszte Seyum felkéri esben levő f eszett ebet, b Tigré lakói b gum gyengéd lát mégis kis ki ismét tan cis humanizm

Seyum herceg és áruló unokaöccse, Gucsa herceg

A keletafrikai frontról érkező jelentések szerint Gucsa abesszin herceg elárulta a négust és katonáival átpártolt az olaszokhoz. Az általa elhagyott pozíciókat Seyum herceg foglalta el. Az olaszok Gucsa herceg árulását nagy sikerként könyvelték el, az abesszinek viszont semmi jelentőséget nem tulajdonítanak neki. A helyzet megértéséhez nagyban hozzájárul, ha megtudjuk, milyen szerepet töltött be eddig a két herceg Abesszinia életében. Az alábbi cikk frappáns felvilágosítással szolgál ebben a tekintetben:

Tizenegy esztendővel ezelőtt, mikor ras Tafari, akkoriban abesszin régens Európába jött, hogy megismerkedjék a nyugati uralkodókkal, — akiknek néhány évvel később „testvérévé” és „cher cousin”-jává avaszták — a kíséretében lévő etiópiai előkelőségek között feltűnt egy középtermetű, szélesvállú, őszborosú férfi, aki a többi abesszin uralloknál sokkal inkább keveset beszélt, de ha mondott valamit, az rendszerint valami okos dolog volt. Az akkori abesszin főudvarmester, akiből néhány évvel később birodalmi külügyminiszter lett, e szavakkal mutatta be a hallgatag főurat: Ras Seyum Mangasa, a birodalom tábornoka, Tigré ura...

Akkoriban nagyon kevesen tudták, hogy pontosan hol fekszik Tigré és még kevesebben sejtették, hogy tizenegy év múlva az abesszin tartomány szófukar urával egyetemben milyen fontos szerepet fog játszani.

A hűséges Seyum

1916-ban, mikor ras Tafari, Choa király, Zadiút császárnőnek, saját magát pedig régensnek proklamálta, Michael névus hatalmas sereget gyűjtött össze Neszszié közelében, hogy annak segítségével azze el a bitort. Tudva, hogy rokona, ras Seyum ugyancsak erős sereggel táboroz a közelben, a névus felszólította unokatestvérét, hogy siessen segítségére és egyesítse hadseregét az övével. ras Seyum azt válaszolta, hogy e percben éppen nem mozdulhat, miután az olaszok minden pillanatban megtámadhatják az országot. A régens tehát úgyzólván ras Seyum szemellettára semmisítette meg Michael hadseregét, foglyul ejtve Li-Yassut, az abesszin trón legitim örökösét, akit azóta aranyláncra verve őriznek az ország egyik istenhátamögötti sarkában.

Hogy háláját bizonyítsa, ras Tafari egész Tigrét ras Seyumnak ajándékozta, aki bizván a régens kegyében, Addisz-Abebaba vágatott, hogy ott hódoljon az ország új urának. Sajnos, az abesszin kegyesség különleges jellegű, amit ras Seyum saját bőrén tapasztalhatott. A régens ugyanis értésére adta, ras Seyumnak, hogy szükség van rá a fővárosban és az udvar nagyon rossz néven venné, ha Tigré ura elhagyná Addisz-Abebat. Ras Seyum tehát — félig-meddig folyóként vagy tuszóként — a fővárosban maradt. Tigré kormányzását fiára, Dedzsasz Kassára bízta.

A lázadó fia

Ez a fiatal „dedzsasz” — magyarul ezredes — azzal kezdte a munkát, hogy sürgősen összeesküvést szított egyrészt apja, másrészt a régens ellen, restaurálni akarván a „legitim-ágot” a szerencsétlen Li-Yasszu személyében. Alighogy meghallotta, hogy fia nyílt lázadásban van és erősen leni a fogát Addisz-Abeba ellen, ras Seyum azonnal számot vetett magának azzal, hogy a régén várt alkalom végre megérkezett. Felajánlva szolgálatait a régensnek ras Seyum fia ellen vonult, a fiatal dedzsasz seregét tönkrevverte, majd a győzelem után aláírta a történelem legfantasztikusabb és tudtommal egyedülálló dokumentumát. Ez a dokumentum egy amhara nyelven szerkesztett felhívás, amelyben ras Seyum felkéri Tigré lakosait, hogy „szőben levő fiát, Dedzsasz Kassát, mint megérdemelt ebet, ott verjék agyon, ahol él”. Tigré lakói bár nem teljesítették ras Seyum gyengéd apai kérését, Dedzsasz Kassát mégis kiszolgáltatták ras Tafariinak, aki ismét tanúságot tett arról, hogy egy igaz humanizmusát nem megy a szomszéd-

ba. Az abesszin hagyományoknak megfelelően Dedzsasz Kassának megkegyelmezték és csupán arra kérték, hogy saját jól felfogott érdekében ne hagyja el azt a várat, ahová száműzték. Igaz, hogy néhány nappal a várba való megérkezése után ras Seyum fiát állati kegyetlenséggel meggyilkolták, szoról azonban — mint ahogy azt a hivatalos kommuniké széken kifejtette — az addiszabebai kormány nem tehetett, miután „Dedzsasz Kassa szökni próbálván, kényszerítette az öröket a tüzelésre...” Hogy kezeit és lábait ki vágta le, arról nem beszélt a kommuniké.

Azt beszélik, hogy Seyum herceg személyesen szokott közreműködni az elfogott harcosok megcsonkításában. A lányai viszont állítólag késsel és villával esznek, sőt zongorázni is tudnak.

Egy kis diplomácia

Mikor Seyum herceg sikerrel „meggyilkoltatta” fiát, a régens, akit a lojalitásnak ilyen bizonyítéka mélyen megindított, felhatalmazta a herceget, hogy térjen vissza Tigrébe, amelyet hálájának jeléül néhány száz kilométerrel kikerekített. Seyum herceg azonnal hozzáállott a tartomány megszervezéséhez és néhány év múlva sikerült a négussal elhitetnie, hogy Tigré katonai ereje olyan nagy, hogy azzal az olaszok sem szállhatnak szembe. Egy kis baj volt csak — legalább is ezt állította Seyum herceg... Tigré mellett fekiútt Seyum herceg unokatestvérének, Gucsa Araja hercegnek kis országa, amelyet Seyum herceg véleménye szerint — stratégiai okokból — fölötté ajánlatos lett volna Gucsa Araja hercegtől elvenni és

Naponta néhány hajszállal kevesebb...

A hajhullás mindinkább te-nyegeetővé válik, nemso-kára a kopaszság és a pa-róka között kell választania!

Az egyetlen védelem ellene a gondos hajápolás olyan szerrel, amely a hajhagymá-kat erősíti és amely COLESTERINT elegendő mennyi-ségben juttat nekik. TRILYSIN a biológikus hajerősítő-szer a hajhagymákat a szükséges coleszterinnel látja el, megakadályozza a további hajhullást és a csunya kopaszság terjedését!

TRILYSIN

A BIOLÓGIKUS HAJERŐSÍTŐ

Megakadályozza a korpaképződést és a hajhullást

Tigréhez csatolni. Sajnos, mikor Seyum herceg ékesszólóan kifejtette unokatestvére országának elkobzására irányuló ter-vét, a régens úgy tett, mintha rosszul hal-lana... Seyum herceg visszatért Tigrébe és várt.

Nem sokáig, 1920-ban Li-Yassunak, a le-gitim trónörökösnek aranyláncával egyet-emben sikerült megszöknie. A hosszu fog-ság valószínűleg megzavarhatta a szeren-csétlen ember esztét, miután Li-Yassu — Tigrébe menekült és ras Seyumnál keresett menedéket. Ezekután azt hihetné az ember hogy Tigré ura fogságba vetette a trón-örökösét és kiszolgáltatta a régensnek... Ras Seyum ennél sokkal diplomatikusabb módon járt el. Azt tanácsolta Li-Yassunak, hogy meneküljön ras Gucsa Arajához, aki-nél nagyobb biztonságban van. ras Gucsa

Arajanak viszont értésére adta, hogy amennyiben menedéket ad Li-Yassunak, közvetíteni fog közte és az addiszabebai udvar között. Felesleges részletesen beszámolni a későbbi eseményekről. Az ered-mény fontos. Ras Seyum tudatta a régens-sel, hogy módjában van az unokatestvére-nél bujkáló Li-Yassut elfognia. Néhány hét múlva Li-Yassu ismét börtönben ült. Ras Seyum pedig Tigréhez csatolhatta ras Gucsa Araja kis országát.

Ezekután érthető, hogy Gucsa herceg az első kedvező alkalmat felhasználta arra, hogy elárulja és hátbatámadja nagy-bátyját. Az olaszok azt állítják, hogy Gu-csa herceg 1500 emberrel pártolt át, az abesszinek szerint azonban Gucsának mind-össze csak 200 embere volt, akik szemé-lyes gárdájához tartoztak.

Román Opera

PENTEKEN, október 18-án:

Szerdán, október 23-án:

Premier!

A végzet hatalma

Verdi örökbecsű dallamos operája Edmondo Vechi olasz karnagy vezetésével.

Dr. Lupu hisz a szentekben

A maglaviti csoda az ortodox egyház kongresszusán

Erdélyiek és regátiak összecsapása miatt el kellett halasztani az aradi püspökválasztást

Bucuresti, október 15. (Az Uj Kelet tud.) A görögkeleti egyház kongresszusán, ame-lyet vasárnap reggel nyitottak meg a kamara üléstermében, számos politikai pártvezer jelenlétében, igen érdekes vita zajlott le a maglaviti pásztor csodalátása körül. A vitát Iorga professor interpellációja nyitotta meg. A volt miniszterelnök már egy rádióbeszédé- ben is sulyosan kifogásolta azt a nagy for- galmat, amelyet a maglaviti pásztor körül lebonyolítanak. Interpellációját Iorga Miron Cristea patriarkához intézte, miután a patri- árka egy hírlapi nyilatkozatban ugyancsak Petrache Lupu mellé állott. Iorga rámuta- tott arra, hogy az utóbbi időben egyre in- kább elszaporodnak az istenlátók, holott a Szentírás szerint a Teremtőt senki sem láthatja. Az egyház nem tesz semmilyen in- tézkedést és azt hiszem, hogy hibát köve- el ezzel. Ez az ut az anarchiához vezet és én mindenféle anarchia ellen vagyok. Szom- moru volna, ha egyházunk nivója Maglavit- nivójára süllyedne. A szinódusnak kötele- sége megvizsgálni, éppen a nép lelki nyu- galma érdekében mindazokat a kérdéseket, amelyek eltérítik az egyházat eredeti hiva- tásától.

Miron Cristea válaszában kifejtette, hogy a szinódus igyekszik levezetni a maglaviti eseményeket anélkül, hogy az ortodox egy- ház eltávolodna hagyományától és hivatásá- tól. Le akarjuk vezetni ezt a mozgalmat épugy, mint ahogy ez a franciaországi Lour- desban történt.

Iorga: Lourdesban az egyház megállápi-

toita a csodát, de a csodalátó nő kolostorba zárta. Nálunk a pásztor ott áll a papok mellett és ezt nem lehet csinálni.

Goga szerint Maglavit azt bizonyítja, hogy a román nép telítve van vallásos érzü- lettel.

Vannak még szentek — mondja Lupu

Dr Lupu helyesli, ha Maglavitban egész- ségügyi intézkedéseket akarnak foganatosi- tani, de nem ért egyet azokkal, akik azt ál- litják, hogy nem tűnhetnek fel többé szentek. Ami Maglavitban tényleg csodalatos, az a román nép határtalan hite. Olyan vallásos áramlat támadt, amelyet ma már nem lehet meggátolni. Erőszakos közbelépés veszedel- messé válhatna. Petrache Luput hagyni kell, hogy terjessze a jószág és a hit szavát.

Petrovici professor, a jasi egyetem filo- zófiai tanára, ugyancsak azt az álláspontot képviselte, hogy a Petrache Lupu ügy tel- jesen beilleszkedik a görög keleti egyház ha- gyományába és dogmájába.

Vihar a püspökválasztáson

A zsinat hétfő délelőtti ülésén került sor a Grigore Comsa halálával megüresedett püspöki szék betöltésére. A választást éles harcok előzték meg, mindenekelőtt is azért, mert Timisoara magának vindikálta a püs- pöki székhelyt. A püspöki méltóságra két je- lölt volt: Andrei Crisan volt oradeai viká- rius, akit a kormány támogatóit és Tit. Si- medrea, aki mellett dr Lupu fejtett ki erő-

teljes propagandát. A szavazás nagy izgal- mak közepette ment végbe. Az urnák ki- bontásánál kiderült, hogy Andrei Crisan 79, míg Simedrea 70 szavazatot kapott. Egy- küik sem érte el a püspöki választáshoz szük- séges 81 szavazatot. Az eredmény kihirdé- tése után dr Lupu szót kért. Az elnöklő Ba- lan erdélyi metropolita ezt megtagadta, mi- re hatalmas zaj támadt. A metropolita öt percre felfüggesztette az ülést, az izgalom azonban a szünet alatt csak fokozódott. A szabályok értelmében új választást rendeltek el. Dr Lupu ismét szót kért és javasolta, hogy a választást halasszák el későbbi idő- pontra, miután a kongresszus résztvevőinek nagyrésze elment.

Iorga: Itt nem primárokat, hanem püs- pököt választanak.

Miron Cristea patriarka kért szót és szo- moruan állapítja meg, hogy a választók er- délyiekre és regátiakra szakadtak. Tanácsol- ja, hogy a választást vezessék le más alkál- lommal. Az összetűzéseknél nincs semmi értelmük. Az erdélyiek bajosan követelik a választás azonnali megtartását. A patriarka azonban felfüggeszti azzal, hogy a püspök- választásra csak csütörtökön kerül sor.

Erettségizett, perfect német és román 26 éves fiatalember, ki Clujon fontos zsidó köz-életi pozíció betöltésére telepedne le, bár- milyen szerény díjazású állást keres. Szíves megkeresések „Zsidó közélet” jelígre a ki- adóba.

CSALÁD- ÉS TULAJDON- VÉDELME

NYUJT A PHÖNIX

ELETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Hirek az épülő országból

A „Falestin“ című arab lap cikkeiben antionista propagandára igyekszik felhasználni az olasz-abesszin háborút. A lap szerint a hatalmak határozott magatartása Genfben Abesszinia javára annak bizonyítékát szolgáltatja az araboknak, hogy a cionizmus elleni harcukban számíthatnak a Népszövetségre és kellő módon ki tudnak használni ezt a nemzetközi fórumot. Felszólítja a palesztinai arabokat, indítsanak akciót Törökországban, Perzsiában és Irakban a palesztinai zsidó bevándorlás elleni harc támogatása érdekében.

Transzjordánia fővárosából, Ammanból jelentik, hogy ott szakadatlanul beható tárgyalások folynak az olasz-abesszin háborúval kapcsolatos politikai helyzetről. A tárgyalásokon Abdullah emír és a transzjordániai mandátárius kormányzat reprezentánsai is részt vesznek.

Nem hivatalos jelentés szerint a transzjordániai kormány törvényjavaslatot készít, mely annak lehetővé tételére irányul, hogy a kormány külföldiek nevére írasson át telkeket és földbirtokokat. Egy palesztinai arab földügynök néhány nappal ezelőtt 270 dunam földet vásárolt Ammanban, abban a hitettségben, hogy a kormány új törvénye legalizálni fogja ezt a vásárlást.

A palesztinai arab sajtó tudni véli, hogy a Legislative Council, a terve vett törvényhozó tanács megteremtését a kormány levette a napirendről mindaddig, amíg tisztázódik a nemzetközi helyzet. A Falestin információi szerint a Legislative Council megteremtésére irányuló tárgyalások félbeszakadtak és csak azután került sor azoknak folytatására, miután tisztultabb lesz az atmoszféra a nemzetközi politika frontján. A lap azt is tudni véli, hogy sir Arthur Wauchope palesztinai főközigazgató csak akkor tér vissza Londonból az országba, miután befejezte tárgyalásait a londoni gyarmattügyi hivattal és az angol hadügyminisztériummal.

Nashashibi, volt jeruzsálemi arab polgármester, az „arab nemzeti egység pártjának elnöke“ felszólította a palesztinai transzjordániai és szíriai arab pártokat, hogy igyekezzenek megegyezésre jutni a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel és hívják össze az összes arab pártok kongresszusát. A kongresszus célja a három arab ország önállóságának elérése. Nashashibi akciója és az arab országok egységesítésének újabb terve mögött a német nemzeti szocialista propaganda áll. A közelkeleten nem titok, hogy az arab nacionalisták és a nemzeti szocialisták közötti kapcsolatok állanak fenn és Nashashibi akciója is a náci befolyásra vezethető vissza.

Jeruzsálemben, Talpiot mellett, új zsidó városnegyed építéséhez láttak hozzá. A földterületet, amelyen az új negyedet építik, a „Chevrath Hachsarath Hajisuv“ nevű társaság vette meg évekkal ezelőtt és két esztendője jeruzsálemi intellektuelek és kormánytisztviselők tulajdonát képezi. Őt házat építenek most fel. Az építkezési munkálatokat a jeruzsálemi munkás-szövetség építészeti hivatalára ruházták. Rövidesen további házépítéseket eszközölnek.

Oktober elsején adta át dr. Hugo Bergmann, a jeruzsálemi nemzeti és egyetemi...

Bauer: A nő

A szenzációs, tanulságos, rendkívül érdekes, 362 oldalas vaskos munka a világ minden nyelvén megjelent. Szerzője a világhírű bécsi BAUER A. BERNHARD dr., orvostanár.

Tanulmányok a nő testéről, lelkéről, nemi életéről és erotikájáról

A kolosszális, gazdag, érdekes tartalmu két-kötetes munka 323.- lej.

LEPAGE

Postán utánvételt portómentesen

könyvtár igazgatója, aki az egyetem rendes tanára lett, hivatalát dr. Gotthold Weil professornak, aki ezelőtt a berlini állami könyvtár orientalista osztályának volt a vezetője és legutóbb a frankfurti egyetemen volt katedrája.

Saul Csernichovszkit, a nagy héber költőt, aki héberre fordította a „Kalewala“-t, az ismert finn nemzeti eposzt és aki néhány hónappal ezelőtt a finn kormány vendége volt Helsingforsban, magas kitüntetésben részesítette a finn köztársasági elnök. Csernichovszki a fehér rózsza rendet kapta első parancsnoki ranggal. Csernichovszkit ebből az alkalmából meleg ünnepségekben részesítették.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Aki mer az nyer

Szakadatlanul zsúfolt házak előtt, a közönség nem lankadó érdeklődése mellett folynak az Aki mer az nyer előadásai. A hét minden napján és vasárnap délután 6 órakor is műsoron van ez a tökéletes operettrevü.

Szücs László a Mézeskalácsban

A jövő hét hétfő, kedd és szerdai estéjén ismét ünnepi előadásai lesznek a színháznak. Szücs László, a világhírű tenorista legjobb szerepében, a Mézeskalács Jókájában lép fel és ezzel véglegesen el is búcsúzik az erdélyi közönségtől, mert a következő napon már Bécsbe kell utaznia.

A Mézeskalács felújítása így kétszeresen nagy eseménynek ígérkezik, hiszen ez a bübajos, magyaros zenéjű, csodás meséjű daltételek évek óta nem szerepeltek a színház műsorán. Teljesen új kiállításban, stílizált új kosztümökkel, mesészerű beállításban készül a Mézeskalács.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda fél 9: Aki mer az nyer. (Hatodszor.) Csütörtök d. u. 5: En és a kisöcsém. (Olcsó helyárrakkal.)
Csütörtök fél 9: Aki mer az nyer. (Hetedszer.)
Péntek fél 9: Aki mer az nyer. (Nyolcadszor.)
Szombat d. u. 4: Bob herceg. (Ifjusági előadás olcsó helyárrakkal.)
Szombat 9: Aki mer az nyer. (Kilencedszer.)
Vasárnap d. u. 3: Kék Duna. (Olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 6: Aki mer az nyer. (Tizedszer.)

Az utóbbi hetekben husz zsidó menekült érkezett. Bucharából Palesztinába speciális certifikátok alapján. Afganisztánban több bucharai menekült tartózkodik, akik azonban nem tudnak Palesztinába jutni, miután nem engedélyezik számukra az Indián való átutazást.

A Hajarden héber napilap értesítése szerint dr. Bencion Mossinson kilépett az általános cionisták világszövetségéből, mely tudvalevőleg a klacionisták B-csoportját képezi. A lap szerint Mossinson az „ujjonnan alakult viszonyok“-ra való hivatkozással jelentette be kilépését. Dr. Mossinson kijelentette, hogy ezen lépése nem újkeletű, miután már a luzerni okngresszuson bejelentette a szövetség vezetőségének a pártból való kilépését. Kijelentette továbbá, hogy kilépése semmilyen összefüggésben nincs a küszöbön álló telavivi közönségi választásokkal, mint ahogy azt egyesek híresztelték.

Vasárnap 9: Cigányszerzem. (Incze Margit koloratúrénekeső bemutatkozása, mérsékelt helyárrakkal.)

Hétfő fél 9: Mézeskalács. (Szücs László vendégfellépéssel. Teljesen új rendezésben. Premierbérlet 7.)

Kedd fél 9: Mézeskalács. (Szücs László vendégfellépéssel. Rendes helyárrakkal. Rendes bérlet 7. szám.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, október 16: Carmen.

Péntek, október 18: A végzet hatalma. (Premier.)

Szombat, október 19 (iskolai matiné): Cigánybáró.

Vasárnap, október 20 (matiné): D. Gálman tenor vendégjátékával.

Hétfő, október 21: Vig özvegy.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden: Hangulatosabb, érdekesebb, grandiózusabb minden eddigi filmnél: Heidelbergi diákrómán. Az angliai Elstre-studiókban ezelőtt három héttel készült el ez az operett világláger, melynek főszerepét a legszebb filmbonviván alakítja. Romániai premier. Rendes helyárrak. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9-ór.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két világszenzáció: I. Dalmasséhotel csalógánya. II. Szerellek téged. Gusztav Fröhlich, Anabella. Helyárrak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön 6 és 9 órakor új műsor. Szenzációs dupla műsor: I. Sziv a törvény előtt. Főszerepekben: Irene Dunn és Scharles Bickford. II. Senki fia. Izgalmas kalandrómá. Főszerepekben: Jackie Cooper és Richard Dix.
Pénteken nincs előadás.
Szombaton 6 és 9 órakor: I. Sziv a törvény előtt. II. Senki fia.

Hölgyek figyelmébe. Külföldi utamról visszatérve, a modern kézimunka legújabb sablonjai és mintái igen nagy választékban kaphatók. Fisch Böske kézimunkaszalonja, Cluj, Str. Baritiu No. 16.

Bortermelők!

Miniszterileg engedélyezett Savtalanít (musthoz) Káliummetabisulfit — Pyrosulfit és minden más borászati engedélyezett vegyszerek nagybani eladása

Ullmann József és Fia Oradea.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligés levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetítő székességi összeköttetéssel rendelkező „MIREA“ iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118.

Kiadó modern elsőemeleti garzon lakás, külön fürdő- és előszobával. Értekezni Str. Matei 5. Házmeztornél.

Kiadó egy szoba konyhás, stb. modern napos, önálló lakás. Str. Matei 5. Házmeztornél.

2-3 gyermek mellé keresek egy jó, feltétlen vallásosságú bócherit, aki öket

הורשי תורה דייקני משוית ומושיבן tanítsa és az elemi iskola I., illetve VII. osztályára előkészítse. Német nyelvtudás kívánatos. Fizetési igényeket tartalmazó pályázatok „Tachlis“ jelleg alatt minél előbb a lap kiadóhivatalába küldendők.

Diák mellé lakótársat keresek, esetleg teljes ellátással is. Str. Dragalina 19 sz. Weisz

100.000 lej készpénzzel rendelkező autorizált könyvelő állást vagy más szerény elhelyezkedést keres, vidéken is. Megkereséseket „Biztos“ jellegre a kiadóba kérek, ahol címet is közlik.

Számoljon a helyzetrel, vásároljon alacsony árú ruhákat, férfi és női téllakabátokat, remek kézimunkákat. Comisun la Credinta Piata Unirii 18, kapu alatt. Legmagasabb árban megvesz bármít.

Komfortosan berendezett szoba uricsaládnál házaspárnak vagy 1-2 urinőnek, esetleg teljes ellátással, kiadó. Hirsch, Goga 7.

Ingatlan garanciával rendelkező 50 éves megbízható, szorgalmas nyug. tisztviselő pénztárosi vagy nagyobb cégnél pénzbeszedő állást keres. Olcsó munkaerő. Cim a kiadóban.

Perfekt román levelező, német és magyar nyelvtudással és nagy irodai gyakorlattal állást keres. Ajánlatokat „Megbízható“ jellegre a kiadóba kér.

Sorsjegyügnököket

keres Erdély városaiban „Economia“ Collectiua Principala, Cluj, P. Unirii 23.

Kétszobás összkomfortos lakás új házban november 1-re kiadó. Calea Traian 9. Házmeztornél. Ugyanott egy kis szoba kiadó.

Cur Salom parcella A) jegyzési eladó. Cluj a kiadóban.

Clujon helyet keresek román első gimnázium tanak német vagy németnyelvű jó családból esetleg ahol hasonló gyermek van. Fuch Satumare, Bul. Basarabilor 18.

Műveltségű tanuló, ki a szakmát szeretné, felvétetik. Cim a kiadóban.

Diáklány keres zsidó uricsaládnál szobát teljes ellátással az egyetem közelében. Cluj a kiadóban.

Szesszakmába vágó állást keres. Wirth Satumare, Reg. Carol 26.

Johangu Stingl rövid zongora eladó. Cluj Maria 22, I. em.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej — házhoz szállítva is — kapta Schwartz Ignácnál Str. Iastlor 9.

לריווד ימי תרין ישראל

ח י פ ר ה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság hajóinak nyári menetrendje:

Indul Constantinából:

Har Zion	október 17	I/a osztály	Lej 6000
Har Carmel	október 25	I/b osztály	Lej 5000
Har Zion	november 3	II osztály	Lej 4000
Har Carmel	november 10	Constantiná-Haifa és vissza	
Har Zion	november 20	I/a osztály	Lej 9000
		I/b osztály	Lej 8000
		II osztály	Lej 7000

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:

UJ KELET utazási osztálya

Vidéken az Uj Kelet fiókiadóhivatalai és tudósítói szolgálnak felvilágosítással.

SZER
Str. Saguna
szerdán, okt
között dr I
— Mihala
a fővárosba
pártjának
folytatni a
ben.
— Külföld
le Aradon.
lyaudvaron
utast, aki a
külföldről és
selymet akar
Időre, bucur
pészést Stat
csempész me
— Román
patriótá törö
cunestiből jel
nisztérium ké
rókországba
sárolt földet
A parcellák
4000 lej lesz
év alatt lesz
kérvények a
intézendők.
— Dugulás
mor- és béla
has állandó pu
kori feltolódá
természetada
sebb adagokb
bevéve, hatha
ajánlják.
— Belgrádb
gazdasági tan
lentik: Ma
városban a k
ülésszaka.
— A hetven
jelentik: Kö
volt alkirálya,
Daniel Isaacs,
75-ik születés
falalta a kivá
király, a korm
tesület repre
mottév angol
ion köszöntött
barátot a cion
Reading évtiz
tanusított. A
részt vett és
munkájában m
angol kormá
augusztusi z
királyként jött
lyozta zsidó sz
küzdő és szenved
előt kinevezte
révé, de csak
tisztviselőként
Fia, Viscount
idején a vizsgá
ügyészeként
Reading fiának
nya ma is na
ki.
— Meghalt d
lentik: Szomb
után, Sigheten
maramuresi
egyénisége és
tu és gerinces
pet játszott Sig
politikai, kultur
váló jogász vo
érző szívvel fog
adalmi problé
milációs irányz
régiben, de áll
mel és becsület
svelte úgy, hogy
felei is a legna
irányában. De h
den zsidó ne
nyos zsidóság
a szefárd hitkö
tötte be, legutó
gondozó elnöki
tevékenységet.
ajlott le óriási
adó tömeg kísé
pöt, akinek kop
főrabbi mondott

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, október 16-án délelőtt 1/2-1/2 óra között dr. Löwinger István tart inspekción.

— Mihalache Bucarestben. Mihalache ma a fővárosba érkezik, ahol szombatig marad. Pártjának vezetőivel megbeszéléseket fog folytatni a november 14-i demonstráció ügyében.

— Külföldi selyemcsempészt tartóztattak Aradon. Aradról jelentik: Aradon a pályaudvaron letartóztattak egy Steinberg nevű utast, aki a Dacia-Rapid vonattal érkezett külföldről és két nagy bőröndben 177 kilogramm selymet akart becsempészni. Az árut Gross Izidor, bucuresti egyén részére vitte. A csempészt Statopol taxatőr jelentette fel, akit a csempész meg akart vesztegetni.

— Román földműveseknek osztják ki a repatriáló törököktől megvásárolt földet. Bucarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium közli, hogy a Kadrlaterből Törökországba repatriált törököktől megvásárolt földet román telepeseknek osztják ki. A parcellákat 10 hektáronként osztják fel, 4000 lej lesz egy hektár ára, amely összeg 5 év alatt lesz fizetendő. Az erre vonatkozó kérvények a földművelésügyi minisztériumhoz intézendők.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derekfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Orvosok ajánlják.

— Belgrádban megkezdődött a kisanthant gazdasági tanácsának ülése. Belgrádból jelentik: Ma megkezdődött a jugoszláv fővárosban a kisanthant gazdasági tanácsának ülésszaka.

— A hetvenöt éves lord Reading. Londonból jelentik: Közölte az Uj Kelet, hogy India volt alkirálya, lord Reading (egykor Rufus Daniel Isaacs) október tizedikén ünnepli 75-ik születésnapját. Az évforduló az ágyban találta a kiváló államférfiut, akit az angol király, a kormány, a hadsereg és törvényhozó testület reprezentánsain kívül minden számtal angol és indiai közéleti üdvözölt. Külön köszöntötte a kiváló politikust és emberbarátot a cionista szervezet, amely iránt lord Reading évtizedek óta meleg szimpátiákat tanúsított. A zsidó ujjáépítésben tevékeny részt vett és a Jewish Agencyt politikai munkájában mindig készséggel támogatta az angol kormánytól, különösen az 1929-es augusztusi zavargások után. Amikor alkirályként jött Indiába, ismételtlen kihangsúlyozta zsidó származását azzal, hogy ő is egy küzdő és szenvedő nép fia. Néhány évvel ezelőt kineveztek a birtalom külügyminiszterévé, de csak néhány hónapig tudta ezt a tisztséget ellátni, mert közben megbetegedett. Fia, Viscount Erleigh, az 1929-es zavargások idején a vizsgálatok során a Jewish Agency ügyezéként szerepelt. Lady Erleigh, lord Reading fiának hitvese és lord Melchett leánya ma is nagy cionista tevékenységet fejt ki.

— Meghalt dr. Barna Fülöp. Sighetről jelentik: Szombat délután, hosszas szenvedés után, Sigheten elhunyt dr. Barna Fülöp, a maramuresi közélet egyik legmarkánsabb egyénisége és reprezentánsa. Nagy kulturális és gerinces férfi volt, aki előkelő szerepet játszott Sighet és Maramures vármegye politikai, kulturális és társadalmi életében. Kiváló jogász volt és melegsívű ember, aki szívvel fogott fel minden emberi és társadalmi problémát. Politikai téren az asszimilációs irányzat reprezentánsa volt úgy a régi magyar, mint a háboru utáni román országban, de álláspontján tiszta meggyőződésével és becsülettel következett a világnézeti ellentéttel is a legnagyobb respektussal viseltette irányában. De ha politikailag ellentelt is minden zsidó nemzeti törekvést, a hagyományos zsidóság lelkes híve volt. Ekeken át a szefárd hitközség alelnöki tisztségét töltötte be, legutóbb pedig a maramuresi Árvagondozó elnöki székében fejtett ki áldásos tevékenységet. Temetése vasárnap délután zajlott le óriási részvét mellett. Ezekre meglehetősen kísérte utólag Barna Fülöpöt, akinek koporsója fölött dr. Danzig Samu szoborral díszített rövid imát.

— Divat- és reklámrevü Clujon. Gál Piri, az ismert erdélyi színésznő, nagyszabású divat- és reklámrevüt rendez Clujon, az új Iparkamara nagytermében. Ez a rendezvény egészen újszerű és Párizsban, Bucarestben nagy sikereket ért el. A revü művészek teljesítményei mellett felvonultatják a női divatnak legszebb és legújabb kreációit, továbbá a kozmetikának, a műipari cikkeknek, sőt a modern háztartásnak ujdonságait. A bemutatón képviseltekni fogják magukat a legjobb külföldi és belföldi cégek.

— A budapesti zsidó lakosság visszafejlődik. Budapestről jelentik: A magyar főváros statisztikai hivatala a napokban közzétette jelentését. Eszerint Budapest az 1900-ik évben 4701 zsidó gyermek született. 1933-ban már csak 1615 zsidó újszülött jött a világra. A tizenöt esztendőskorukat elért gyermekek statisztikájából kiderül, hogy 1920-ban 52.235 volt a gyermekek száma, míg 1930-ban már csak 42.231. Tíz év alatt tehát a zsidó gyermekek létszáma 10.000-rel csökkent.

— Egyiptom berlini követe megsebesítette egy vadászatban az osztrák követet. Berlinből jelentik: Nachas pasa egyiptomi követ fácánvadászatban megsebesítette Tauschnitz osztrák követet, akinek sebesülése könnyebb természetű s kórházi kezelést egyáltalán nem igényel.

— Nagy élelmiszerhiány Németországban. Berlinből jelentik: A németországi élelmiszerhiány az utóbbi napokban egyre nagyobb méreteket öltött. A zsír ugyszólván kifogyott. Husban is nagy a hiány és az ármaximálás ellenére a húsárak egyre emelkednek. Hiány mutatkozik margarinban is. Olcsóbb margarinfajtákat egyáltalában nem lehet kapni. A hús és zsiraruban zúfgorgalom alakult ki annak ellenére, hogy ezért nagy büntetés jár. A hárságok kénytelenek inkább elnézni a visszajeléseket, nehogy nyílt zavargások törjenek ki. Kisebb porosz városokban megerősítették a rendőrséget, hogy esetleges zavargásokat csirájukban elnyomjanak. A nemzeti szocialista sajtó napról-napra megnyugtató és bizakodó cikkeket ír, ami azonban az elkeseredést nem tudja lecsillapítani.

— Morgenthau tárgyalásai Párizsban. Párizsból jelentik: Morgenthau amerikai pénzügyi államtitkár felkereste Marcel Régnier francia pénzügyminisztert s vele hosszasan tárgyalt.

Nemcsak tisztít,
hanem GYÓGYIT is.
THIOSEPT Szappan

egyedülálló a maga nemében, mert teljesen mentes szódától és thioseptet, egy kőolajfaját tartalmaz, amelynek csodálatos hatása a bőrre, általánosan ismeri. Használjon Thiosept-szappant! Mindennapi használata révén elejét veszi a viszketésnek, tisztálanságnak és a foltoknak.

Thiosept

AZ ON BORÁPOLÓ SZAPPANA,
THIOSEPTET TARTALMAZI!

— A Graf Zeppelin észak-Afrikában. Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin tizennegyedik idei délamerikai utjából visszatérőben az északafrikai partvidék felett repül.

— A liberálisok győztek a kanadai választásokon. Ottawából jelentik: Vasárnap tartották meg az általános választásokat Kanadában. Az eddigi eredmények szerint a liberálisok nagy győzelmet arattak, smennyiben 113 mandátumot szereztek a konzervatívok 23 mandátumával szemben. Más kisebb csoportok összesen 5 mandátumot kaptak. A kormány tagjai közül heten kibuktak. A régi parlamentben a liberálisoknak volt 93, a konzervatívoknak 133 mandátumuk. Mackenzie, a liberálisok vezére kijelentette, hogy a konzervatív kormány kisebbségben maradt a választásokon és az ő pártja szerezte meg az abszolút többséget. Maga Bennett miniszterelnök is csak néhány szavazattal tudott győzni.

— K. K. L.—Haggibor este a Vivó-Clubban. E. hó 20-án, vasárnap este a Haggibor sportegyesület a helyi cionista szervezetekkel karöltve nagyszabású Sinchastóza ünnepélyt rendez a K. K. L. javára, a Vivó Club összes termeiben. A nagysikerűnek ígérkező rendezvénnyel szemben máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy béműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közsímet természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggel, éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el. Orvosok ajánlják.

Hunyady Sándor: Az ötpengős leány. Hunyady Sándor nevét páratlan szinpadai sikerei tették országos hírvé. Ezeknek a színműveknek sikeréhez is hozzájárult egy manapság szokatlan tényező: tiszta irodalmiságuk. Tiszta és nemes irodalom Hunyady Sándor új novelláskötetének is minden szava. Manapság kevesen tudnak elbeszélni és Hunyady Sándor elbeszéléseiben a született elbeszélőtelenség út meg legelőször. Minden eszköz rendelkezésére áll, ami a vérbéli elbeszélőt jellemzi, egy mozdulatában egy egész embert megmutatni, egy célzásban a tágabb egészre kiállítás nyújtani. Az új magyar novellairodalomnak ritka értéke Hunyady könyve, amely az Athenaeum kiadásában most jelent meg. Ára 53.— lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum ujdonságok teljes jegyzékét.

Szejjullina: Egy kuruzsló élete. Szejjullina Lidia a legnépszerűbb orosz írónő, mint tanítónő már 1917-ben belépett az uralomra jutott pártba; de regényeiben nem egyszer fordul szembe a bolsevis a rendszerrel a mutat rá a kormányzat sarkalatos hibáira. Ebben a regényben is egy esküdtzéki tárgyalás keretében a proletáriátus kegyetlen elnyomásával szemben láthatólag minden rokonszenvével az értelmiségi osztály igaza mellé áll. A regény parasztorsból származó főhőse a cárizmus alatt optimista lelkű, tanulmánygó gyermek, a háboruban szanitéc, a forradalomban hamis okmányokkal és cimbitorlással orvosi gyakorlatot folytató, szerelmehe férfi, akinek kalandos életét legkényesebb fordulataiban is magas irodalmi érzékkel festi az írónő, aki ezzel a regénnyel méltán emelkedett a modern orosz irodalom első sorába. Nyugat kiadás, diszes vászonkötés, szép kiállítás. Ára 96 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Nyugat kiadások teljes jegyzékét.

I. Silone: Fontamara

A Marsica földhöztapadt parasztjainak, akikre Mussolini büszke, mert csak egyszer esznek naponta, színes életleírása a faammas uralma alatt.

Ára 60 lej
Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

GRAGYOGÓBB FILMOPE
HEIDELBERGI
DIÁKROMÁNC

Soha még nem látott fényes rendezés és pompa. Fordulatos, szellemes cselekmény. Vigság! Fiatalság! Zene! Fősz.: Grete Natzler, a legszebb filmprimadonna. Ez a premier világláger a mai naptól kezdve fut a Royal-mozgóban rendes helyiárak mellett. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 óraker.

— Fisch Sándor előadása. Szukkot második napján nagyszabású hallgatóság előtt — Fisch Sándor előadást tartott a Poale Cedek templomban a talmudi idők iparoságának viszonyairól. Egyuttal rámutatott a produktív zsidó ember nagy benső értékeire. A szép eszméktől fűtött beszédet a hívek nagy tetszéssel fogadták.

— Valtuacsempészsért 2 évre ítelték a Notre Dame kolostor főnöknőjét. Berlinből jelentik: A berlini törvényszék tegnap ítélkezett a Notre Dame kolostor főnöknőjének valutacsempészési ügyében. Az apácát 2 évi börtönrre és 40.000 márká pénzbürságra ítelték. A rendet kötelezték a pénzbürság garantálására.

Csillárvételnél
dehíntse meg
új gyári tálakunkat
GRÜNVALD JAKAB
CALTA 2 DECEBAL 23. TELEFON 741.

— Nem hosszabbítják meg a német- lengyel kompenzációs szerződést. Párizsból jelentik: Az Intransigeant jelenti, hogy a német- lengyel kompenzációs szerződés érvénye ma lejárt anélkül, hogy meghosszabbították volna, mert a tárgyalások során nem sikerült meg egyezésre jutni.

— Petróleummezőket találtak a sarkvidéken. Leningradból jelentik: Egy szovjet-expedíció, amely Tamir sarki vidékén folytatott kutatásokat, hazaérkezett. Beszámoltak arról, hogy Lena és Tamir között gazdag petróleummezőket fedeztek fel úgy, hogy a sarki vidéken igen jelentékeny petróleumbázist lehet majd létesíteni.

— Bányász-sztrájk Délwalesben. Londonból jelentik: A délwalesi bányakerületben ma 1800 bányász sztrájkolt. Valószínű, hogy keddre az egész délwalesi bányamunkásság beszünteti a munkát.

E.H. Schrenzel: Abesszínia, Afrika Kanaánja. Abesszínian az egész világ szeme. De ezt a szenzációt nem az újságok „csinálták”. A mindennapi események viharzása mögött az évezredes Nilus-kérdés rejtőzködik s Abesszínia a „Nilus kulcsa”, melynek sorsa hatással van az egész emberiség elkövetkező évtizedeinek sorsára. Abessziniáról irni divat. Az olvasó pedig tájékozatlanul nézi a kéthetes „tanulmányutak” végtelen ellentmondásait. A szerző éveket töltött Abessziniában, nem pillanatfelvételeket készített róla, hanem érdekes, színes és tanulságos kulturfilm. Elolvasni ezt a könyvet: annyit, mint vele utazni, vele élni s vele lesni be egy különös világ különösségeibe és titkaiba. A kitünő munkát dr. Köszegi Imre fordította és Juhász Vilmos látta el kulturtörténelmi függelékkel. A kötet most jelent meg az Athenaeum földrajzi sorozatában, nagy albumalakban, rengeteg eredeti fénykép felvételével, remek kiállításban, diszes vászonkötésben, térképekkel és rajzokkal, 158.— lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum sorozatok és ujdonságok teljes jegyzékét.

